



ศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน
บ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร
POTENTIAL IN THE MANAGEMENT OF THE CATTLE BREEDING COMMUNITY
ENTERPRISE GROUP NONG NAE VILLAGE, NONG NAE SUB-DISTRICT, KUT CHUM
DISTRICT, YASOTHON PROVINCE

อดิศร นามเหลา และ พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์

ADISORN NAMLAO AND PONGSAWUT RACHJUN

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

POLITICAL SCIENCE PROGRAM IN POLITICAL SCIENCE ON FACULTY OF LAW AND POLOTICS,

ROI ET RAJABHAT UNIVERSITY

จังหวัดร้อยเอ็ด

ROI ET PROVINCE

Received: February 22, 2023

Revised: April 24, 2023

Accepted: May 30, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน 2. ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน และ 3. แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย 6 กลุ่ม ได้แก่ 1. นายกเทศมนตรี 2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 3. ผู้นำชุมชน 4. หัวหน้ากลุ่มโคขุน 5. เกษตรอำเภอกุดชุมและ 6. สมาชิกกลุ่มโคขุน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสาร วรรณกรรม และแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา (content analysis) ผลการศึกษาประเด็นศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน พบว่า มีการเตรียมความพร้อมจากเกษตรกรที่เลี้ยงโคพื้นบ้านมาเป็นเกษตรกรที่เลี้ยงโคขุนเพื่อยกระดับรายได้ กลุ่มจะได้รับผลประโยชน์สูงสุด มีแผนงานและจัดโครงสร้างของงาน มีการสรรหาบุคคลในกลุ่มเข้ามาปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวก มีการพูดคุยติดต่อสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ สมาชิกในกลุ่มคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประสานงานกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่คอยสนับสนุนอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้การประสานงานนั้นเป็นไปได้อย่างราบรื่น เช่น การประชุมทุกเดือน การรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน พบว่า มีการขยาย

แนวคิดจากการเลี้ยงวัวรายเดียวมาเป็นการจัดตั้งเป็นกลุ่มระดับตำบล เปิดเวทีปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคขุน เช่น การลดต้นทุน การผลิตอาหาร การนำพืชท้องถิ่นมาเลี้ยง ช่องทางการจำหน่าย และแนวทางการพัฒนาหรือแปรรูปในอนาคต และประเด็นแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน พบว่า ควรสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เลี้ยงวัว เช่น การเลือกลูกวัวที่มีคุณภาพ จะประสบความสำเร็จในการเลี้ยงได้มากขึ้น หรือถ้าสามารถเลี้ยงแม่วัวให้ออกลูกเอง จะเป็นช่องทางในการสร้างอาชีพเพิ่ม การผลิตอาหารเลี้ยงวัวได้ด้วยวัตถุดิบในพื้นที่จะช่วยลดต้นทุน และเพิ่มกำไรให้กับผู้เลี้ยงได้มากขึ้น การรวมตัวกันเป็นกลุ่ม มีแผนการทำกิจกรรมที่ชัดเจน จะทำให้มีศักยภาพในการต่อรองกับพ่อค้าคนกลางหรือร้านจำหน่ายอาหาร และการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทำให้ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

คำสำคัญ: ศักยภาพ การจัดการ กลุ่มวิสาหกิจ

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1. to study the management potential of the cattle breeding community enterprise group 2. problems and obstacles in the management potential of the cattle breeding community enterprise group and 3. solutions to the problem. and potential obstacles in managing the community enterprise group that raises fattening cattle. It is a qualitative research with research tools such as indepth interview with 6 target groups: 1. Mayor 2. Permanent Secretary of Subdistrict Administrative Organization 3. Community Leader 4. Ko Khun Group Leader 5. Kut Chum District Agriculture and 6. members of the Ko Khun group The data collected from documents, literature and interview forms were used for content analysis. Become a farmer who raises fattening cattle to raise income The group will benefit the most. There is a plan and structure of the work. There is a recruitment of people in the group to work. to facilitate There is always a conversation with group members. Group members help each other out. Coordinate with relevant agencies or agencies that support all the time, thus making the coordination go smoothly, such as monthly meetings. Performance reports to know the progress to be used as information to solve problems. Regarding the problems and potential obstacles in managing the community enterprise of the cattle breeding community, it was found that the concept of cow farming was extended from a single cow raising to the establishment of a group at the sub-district level. open discussion forum To find ways to develop career in cattle farming, such as reducing costs, food production, bringing local plants to raise distribution channel and guidelines for future development or processing and the issue of ways to solve problems and potential obstacles in managing the community enterprise of fattening cows. Will be more successful in raising or if able to feed the mother cow to give birth by herself It will be a way to create more jobs, producing feed for cattle

by yourself with local raw materials will help reduce costs. and increase profits for the raiser more, grouping together Have a clear activity plan It will have the potential to negotiate with middlemen or food stores. And networking links allow exchange of knowledge.

Keywords: Potential, Management, Enterprise group

บทนำ

ในประเทศไทยมีการเลี้ยงโคและกระบือมาเป็นเวลานานแล้วโดยมีจุดประสงค์หลัก เพื่อใช้เป็นแรงงาน ในไร่ นา ลากเกวียนและนวดข้าว ส่วนจุดประสงค์รองคือขายเป็นโคเนื้อเมื่อปลด จากการใช้แรงงานแล้วหรือมีจำนวนมากเกินไปเกินความจำเป็นในการใช้แรงงาน ราคาเนื้อโคจึงมีราคาถูกกว่าเนื้อสุกรและเนื้อไก่ เพราะเกษตรกรไม่ได้คิดถึงต้นทุนการผลิต จนกระทั่งปี พ.ศ. 2525 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปมีการพัฒนาทางอุตสาหกรรมมากขึ้น เกษตรกรที่เคยใช้แรงงานจากสัตว์ในการประกอบอาชีพเกษตรได้หันมาใช้เครื่องจักรกลแทน การเลี้ยงโคเพื่อไว้ใช้แรงงานจึงมีความจำเป็นลดน้อยลง ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น ความต้องการบริโภคเนื้อโคจึงเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา ได้มีเกษตรกรบางส่วน หันมาเลี้ยงโคเพื่อขาย เป็นโคเนื้อเป็นวัตถุประสงค์หลักกันมากขึ้นเนื่องจากให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่สูงกว่าการเลี้ยงที่ไม่ได้แยกวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน จากวิธีการเลี้ยงแบบดั้งเดิมที่มักปล่อยให้เด็ก หรือคนชราต้อนโคไปหะเล็มหญ้าที่ขึ้นอยู่ตามทุ่งหญ้าสาธารณะที่กว้างขวางเปล่า หรือเกี่ยวหญ้ามาให้ช้างในยามที่อาหารขาดแคลนสภาพการเลี้ยงโคในลักษณะนี้มีเปอร์เซ็นต์ผลผลิตลูกโคจนถึงอายุหย่านม เพราะเนื่องจากสภาพการเลี้ยงของเกษตรกรเองมีความแตกต่างจากมาตรฐานการเลี้ยงโค ของทางราชการ โดยมีการให้อาหารเสริมในฤดูแล้ง การป้องกันโรคและการเสริมแร่ธาตุอาหาร ตลอดจนการจัดการเบื้องต้นที่ดีกว่า (ปรารธนา พลฤกษ์ศรี, 2548, น. 74)

วิสาหกิจชุมชนเป็นการประกอบการขนาดเล็กและขนาดจิ๋วในการจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์เพื่อการพึ่งพาตนเองและความเพียงพอของครอบครัวและชุมชน ทุนในที่นี้ ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงเงิน แต่รวมถึงทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางสังคมให้เกิดประสิทธิภาพและยั่งยืน เกิดประโยชน์แก่ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจนั้นเป็นหลัก อาจกล่าวได้ว่าวิสาหกิจชุมชนคือกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้าการให้บริการ หรือการดำเนินการอื่น ๆ โดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และวิสาหกิจชุมชนยังเป็นการประกอบการในลักษณะที่ใช้ภูมิปัญญาของคนในชุมชนที่อยู่ร่วมกันมีความผูกพันกัน ตลอดจนใช้ปัจจัยการผลิตและทรัพยากรภายในชุมชนเป็นหลัก มิได้มีเป้าหมายเพียงเพื่อการสร้างกำไรที่เป็นเงินเพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายรวมถึงกำไรทางสังคมคือการช่วยเหลือพึ่งพากันและสร้างความเข้มแข็งให้เกิดแก่ชุมชน จะเห็นได้ว่าวิสาหกิจชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งเป็นเศรษฐกิจฐานรากของการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2548, น. 157)

การเลี้ยงโคเนื้อในอดีตที่ผ่านมาเกษตรกรมีวัตถุประสงค์คือเพื่อใช้แรงงานสำหรับการทำการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งเป็นการเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติและใช้ผลพลอยได้ที่ได้จากกิจกรรม ทางเกษตรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมา

ใช้เป็นอาหารซึ่งไม่ได้เป็นการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อเป็นการค้า แต่รูปแบบการเลี้ยงได้เปลี่ยนมาเป็นการเลี้ยงเพื่อการผลิตเนื้อโคเป็นหลักแทน เนื่องจากความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์เพิ่มขึ้น ทั้งจากความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ล้วนส่งผลทำให้ลักษณะการเลี้ยงของเกษตรกรเปลี่ยนเป็นการเลี้ยงในรูปแบบฟาร์มมากขึ้น ประกอบกับการที่รัฐบาล ได้มีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงและเป็นโครงการหนึ่งในแผนปรับโครงสร้างระบบการผลิตการเกษตร ทั้งนี้โดยหวังว่าจะทำให้เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้เกษตรกรได้อย่างสม่ำเสมอ (กรมปศุสัตว์, 2555, น. 107)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “ศักยภาพในการจัดศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนบ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร” ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาศักยภาพในการจัดการกลุ่มกรณีศึกษาผู้เลี้ยงโคขุนเพื่อนำผลการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในการพัฒนาทางด้านการบริหารจัดการและสร้างศักยภาพให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

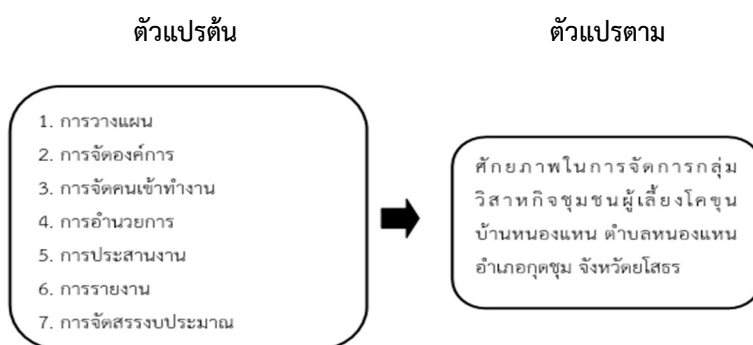
วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร
2. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร
3. เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบการวิเคราะห์การศึกษาวิจัยเรื่อง “ศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร” โดยเขียนให้เป็นแผนภาพ ดังนี้คือ



ภาพที่ 1 กรอบการวิเคราะห์การวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ 1. นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน 2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน 3. ผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน 4. หัวหน้ากลุ่มโคขุน จำนวน 1 คน 5. เกษตรอำเภอกุดชุม และ 6 สมาชิกกลุ่มโคขุน จำนวน 13 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) โดยมีกรอบวิเคราะห์ตามประเด็นที่จะทำการศึกษาซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย โดยอยู่ภายใต้ประเด็นการวิจัย ดังนี้คือ 1. ประเด็นศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน 2. ประเด็นวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน 3. ประเด็นเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย 2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสังเกตกับการสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์แยกแยะเป็นประเด็นต่าง ๆ โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษา และตามกรอบแนวคิด เพื่อทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่รวบรวมประเด็นได้อย่างมีระบบ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแวน ตำบลหนองแวน อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร” มีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแวน ตำบลหนองแวน อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ผลการศึกษาด้านการวางแผน พบว่า จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้นการประชุมก็มีการพูดปรึกษารื้อกันอยู่ตลอดเวลาเป็นการพัฒนาก้าวหน้าและเป็นการเตรียมความพร้อมจากเกษตรกรที่เลี้ยงโคพื้นบ้านมาเป็นเกษตรกรที่เลี้ยงโคขุนเพื่อยกระดับรายได้และวิธีการป้องกันรักษาคนให้มีประสิทธิภาพให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ประชากรของกลุ่มจะได้รับผลประโยชน์สูงสุดในการเลี้ยงโคขุนในแต่ละครั้งหากมีปัญหาหรือมีความไม่เข้าใจในส่วนไหนก็ทำการปรึกษารื้อกับประชากรในกลุ่มเพื่อที่จะหาทางออกหากมีข้อผิดพลาดหลายอย่างอาจจะเป็นสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ก็อาจจะทำให้ประสิทธิภาพในการเลี้ยงลดลงจึงนำเข้าไปประชุมและปรึกษารื้อเพื่อหาทางและหาทางออกที่ดีที่สุดหากมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการเลี้ยงโคพื้นบ้านมาก่อนก็จะทำให้มีโอกาสหรือเปอร์เซ็นต์มากกว่าคนอื่น

ผลการศึกษาด้านการจัดองค์การ พบว่า ศักยภาพในการจัดการกลุ่มธุรกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการจัดองค์การคือมีการประสานงานหรือการจัดระเบียบขององค์การและมีการวางแผนก่อนล่วงหน้าในการทำงาน และวางแผนโครงสร้างการในระยะยาวของกลุ่มมีการจัดตั้งคณะกรรมการหัวหน้ารองหัวหน้าผู้ช่วยหรือคณะกรรมการอย่างเป็นทางการจึงมีความราบรื่นในการทำงานปัญหาและอุปสรรคน้อยเพราะมีการวางแผนเป็นอย่างดีเพราะด้านการจัดองค์การนั้นยกมาจากสหกรณ์หรือรูปแบบโครงสร้างนั้นได้รับมาจากสหกรณ์ทั้งหมดจึงทำให้มีความแข็งแรงและเป็นระบบระเบียบมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ตามหมู่บ้านเพราะเป็นระบบที่สหกรณ์คิดขึ้นจึงทำให้มีความแข็งแรงและมีโครงสร้างที่มั่นคงมากพอที่จะให้สมาชิกในกลุ่มเชื่อถือได้ ความสมดุลและความแข็งแรงมากพอที่จะทำให้สมาชิกในกลุ่มโคขุนของเรานั้นมีความมั่นใจในความอยู่รอดของกลุ่มมาโดยตลอด จึงทำให้มีสมาชิกจำนวนมาก

ผลการศึกษาด้านการจัดคนเข้าทำงาน พบว่า ศักยภาพในการจัดหาคคนเข้าทำงาน กลุ่มไม่ได้มีปัญหาใด ๆ ไม่มีระบบที่จะรับคนเข้าทำงานเพราะว่าการเลี้ยงโคขุนแบบนี้ เป็นการเลี้ยงในครัวเรือนหากใครมีเวลาว่างก็ออกไปให้อาหารจึงทำให้ ไม่มีการรับคนเข้าทำงานไม่เหมือนกับฟาร์มที่มีขนาดใหญ่ จะมีก็แต่ให้ลูกหลานเป็นคนเลี้ยงและให้ค่าขนมแก่เขาเหล่านั้นจะถูกเริ่มต้น ในเรื่องการจัดหาคคนเข้าทำงานเพราะกลุ่มนั้นได้ดึงเอาคนที่มีความสามารถที่เป็นสมาชิกของได้เข้าไปทำงานในด้านการบริหาร หรือติดตามงานต่าง ๆ ภายในกลุ่มโดยมีหลักกฎเกณฑ์บังคับในการทำงาน

ผลการศึกษาด้านการอำนวยการ พบว่า ศักยภาพด้านการอำนวยการเลี้ยงโคขุนหนองแห่นได้มีการแจกจ่ายหรือกระจายอำนาจในการทำงานของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้เป็นที่ชื่นชอบของคนในกลุ่ม เพราะ เป็นความสำคัญแรกแรกที่จะต้องมองว่าไม่มีการดำเนินการที่ดีก็จะไม่มีสมาชิกหรืออาจจะมีสมาชิกที่สนใจในด้านการเลี้ยงโคขุนนั้นมีจำนวนน้อยและจะไม่สามารถพัฒนาสายพันธุ์หรือทำให้การเลี้ยงโคขุนนั้นมีประสิทธิภาพและจะทำให้กลุ่มของเราล้ม มีการกระจายงานหรือแบ่งงานกันทำโดยตลอดหากงานที่ตนเองได้รับมอบหมายนั้นมีปัญหาที่มีการปรึกษาหารือหรือมีการทำงานร่วมกันเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา

ผลการศึกษาด้านการประสานงาน พบว่า ศักยภาพด้านการประสานงานของผู้เลี้ยงโคขุนหนองแห่นคือทางกลุ่มมีการประสานงานกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่คอยสนับสนุนอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้การประสานงานนั้นเป็นไปได้อย่างราบรื่น และคอยประสานงานกับคนในกลุ่มอยู่อย่างสม่ำเสมอเช่นกัน มีการประชุมอยู่ตลอดคือมีการประชุมทุก ๆ เดือนนั้นแหละอาจจะเป็นเดือนหนึ่ง 2 ครั้ง เดือนหนึ่ง 3 ครั้งแล้วแต่ว่าช่วงเดือนนั้น ๆ มีปัญหามากน้อยเพียงใด ประชุมพูดคุยกันเรื่องปัญหา และอุปสรรคประสบการณ์การเลี้ยงโคขุนของใครของมัน และพบปะหารือกันของหัวหน้ากลุ่มและลูกของผู้เลี้ยงโคขุนหนองแห่น สมาชิกในกลุ่มนั้นมีการติดต่อประสานงานกันอยู่ตลอดเวลาเพราะหากไม่มีการติดต่อกันเลยจะทำให้การเลี้ยงคนนั้นมีประสิทธิภาพน้อยลงและทำให้รายได้ของสมาชิกในกลุ่มนั้นลดลงในการที่กลุ่มของเรานั้นติดต่อประสานงานกันอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้ทำงานง่ายและสะดวกสบายในเวลาทำการค่อนข้างมีปัญหาน้อยหากทำงานร่วมกับผู้อื่น

ผลการศึกษาด้านการรายงาน พบว่า ศักยภาพในการจัดการผู้เลี้ยงโคขุนหนองแห่นด้านการรายงานคือกลุ่มของเรามีการรายงานผลอยู่อย่างสม่ำเสมอ อาจจะไม่ได้อายางผลอย่างเป็นทางการ แต่ก็มีการรายงานการประเมินไว้ในฟาร์ม ของตนเองอยู่ตลอดว่ามีการพัฒนามากน้อยเพียงใด คอยดูแลอยู่ตลอดว่าโคขุนมีการพัฒนาหรือ

ป่าว แล้วมีทดลองสูตรอาหารใหม่ ๆ แล้วดูความคืบหน้าของสูตรอาหารว่ามีเนื้อดีขึ้นกว่าเดิมไหม แล้วบอกต่อกับเพื่อน ๆ สมาชิกในกลุ่ม ชี้ปัญหา และข้อขัดข้องด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในด้านการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการหรือการบริหารโครงการ

ผลการศึกษาด้านการจัดสรรงบประมาณ พบว่า ศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน ด้านการจัดสรรงบประมาณ คือการจัดสรรงบประมาณของกลุ่มผู้เลี้ยงโคนั้นมีความเป็นไปทางด้านความโปร่งใสเป็น การใช้การจัดสรรงบประมาณวิธีหาโครงการ หรือจัดทำโครงการเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนหรือของกลุ่มจึงทำให้การจัดสรรงบประมาณนั้นเป็นไปได้อย่างมีคุณภาพกลุ่มของเราที่มีการจัดสรรงบประมาณกลุ่มของเราก็มีคนดูแลเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณและเรื่องการเงินนี้อยู่หลายคนก็จะคิดและเสนอโครงการไปยังสมาชิกในกลุ่มเพื่อที่จะคลอດออกมาเป็นโครงการให้แก่สมาชิกได้เข้าร่วมตอนนี้กลุ่มของเราก็ได้มีโครงการอยู่ 2 โครงการคือ 1) กู๋ยืม 1,000,000 ร้อยละ 100 และ 2) ซื้อมัคคุ้ให้กับลูกชุมชนหากทำการขายหักต้นทุนกำไร 60% เป็นของคนเลี้ยงเพราะมูลโค 40% เข้ากลุ่มเพื่อพัฒนา โครงการในกลุ่มของเรามีมากมายหลายอย่าง คือหนึ่งซื้ออุปกรณ์ทางการเกษตร เช่นรถไถ เครื่องตัดดิน เครื่องตัดหญ้า เครื่องอัดมูลโคเพื่อที่จะนำมาให้สมาชิกได้ใช้ด้วยกันทุกคน

2. ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแวน ตำบลหนองแวน อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร

ผลการศึกษาด้านการวางแผน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของวิสาหกิจชุมชน ช่วงเข้ามาเลี้ยงโคขุน ใหม่ ๆ ก็มีการเตรียมการหรือวางแผนไว้อยู่แล้วพบปัญหาในด้านการเตรียมเงินทุนไม่ทันและส่วนมากจะเป็นปัญหาเฉพาะหน้าในตอนเช้าเลี้ยงใหม่ ๆ ไม่รู้ว่าวัวกลั้วสัตว์มีพิษและวิธีขึ้นตอนการขุน และจะยากในขั้นตอนการเริ่มต้นเพราะว่าเป็นช่วงแรกในการเริ่มเลี้ยงผู้เลี้ยงโคขุน ความรู้ความสามารถของผู้ที่จะเลี้ยงโคขุนในตอนเริ่มต้นยังไม่มีประสบการณ์ หรือยังไม่รู้ทิศทางในการเลี้ยงและดูแลโคขุน ที่มีการดูแลเป็นพิเศษทำให้มีการผิดพลาด และหลงทางในการเลี้ยงโคขุนอยู่บ้าง

ผลการศึกษาด้านการจัดองค์การ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจในช่วงแรก ๆ ของการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนี้ขึ้นมาก็มีปัญหาหลายอย่าง ทั้งเรื่องการทำงานทั้งเรื่องติดต่อตลาดปลายทางของคนในกลุ่มแต่ก็ผ่านมาได้ถึงทุกวันนี้ คำว่ากลุ่มอยู่ด้วยกันหลายคนก็มักมีปัญหา ด้านการวางแผนนั้นเป็นปัญหาอันดับแรก ๆ ชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการจัดองค์การคือ ในด้านการจัดโครงการอันเล็ก ๆ มีปัญหาอยู่บ้าง การที่เป็นกลุ่มใหม่ และยังไม่รู้ทิศทางในการพัฒนาจึงมีการไม่เชื่อใจและไม่ไว้วางใจในการที่จะเข้ามาทำงานในกลุ่มและหลัง ๆ กลุ่มได้มีการพัฒนาไปอย่างมากจึงทำให้มีสามารถที่จะเลี้ยงตัวเองได้จึงทำให้ผู้คนเชื่อมั่นในการที่จะเข้าร่วม

ผลการศึกษาด้านการจัดคนเข้าทำงาน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการของวิสาหกิจไม่ได้มีปัญหาในด้านการจัดหาคนเข้าทำงานเพราะไม่ได้เป็นรูปแบบฟาร์มขนาดใหญ่ที่จะต้องมีพนักงานหรือใช้ทรัพยากรมนุษย์เป็นแรงงานเพียงแต่ใช้ทรัพยากรในครอบครัวก็เพียงพอแล้วในการที่จะเลี้ยงโคขุนจำนวน 5 ถึง 10 ตัว ในช่วงระยะแรก ๆ ของการจัดตั้งกลุ่มยังไม่มีเครื่องเรอเตบโดหรือพัฒนาการของกลุ่มในด้านความมั่นคงจึงทำให้ไม่มีสมาชิกกลุ่มหรือคนที่มีความสามารถไม่กล้าเสี่ยงที่จะเข้ามาทำงานในกลุ่มเพื่อพัฒนาและทำให้เดินหน้าต่อไปได้

เพราะเป็นกลุ่มที่มีขนาดเล็กยังไม่มีคนที่เชื่อใจหรือเชื่อถือกลุ่มว่าจะพาตนเองไปถึงจุดสำเร็จได้จึงไม่มีใครที่จะเข้ามาทำงานในช่วงแรกแต่ช่วงหลังกลุ่มเริ่มมีความแข็งแกร่งและสามารถเลี้ยงดูตัวเองได้จึงมีสมาชิกในกลุ่มเข้ามาช่วยกันบริหาร

ผลการศึกษาด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการของวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการอำนวยความสะดวกคือปัญหาด้านการวางแผนและการกระจายอำนาจมอบอำนาจหรือการจัดตำแหน่งในการทำงานเพราะในช่วงการตั้งกลุ่มแรก ๆ ยังไม่มีการจัดตำแหน่งการอำนวยความสะดวกอาจจะเข้าไม่ถึงเท่าไร วันไหนมีการประชุมปรึกษาหารือกัน นี่ก็ไม่ค่อยเต็มที่เพราะประชุมเดือนละ 2-3 ครั้ง บางคนอาจจะมาได้เดือนละครั้ง ระบบงานอย่างแนบชิดใครมีความสามารถในด้านใดก็ไปทำไม่มีตำแหน่งหรือหน้าที่สามารถทำกันได้ทุกตำแหน่งจึงทำให้ด้านการอำนวยความสะดวกมีความไม่เป็นระบบ

ผลการศึกษาด้านการประสานงาน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการประสานงานคือ ปัญหาของการประสานงานคือในช่วงแรกของการจัดตั้งกลุ่มยังไม่มีเทคโนโลยี หรือโทรศัพท์มือถือยังเข้าถึงได้ยากจึงทำให้การประสานงานนั้นเป็นไปได้อย่างยากลำบาก หากจะต้องประสานงานกันต้องมีการขับรถที่มีระยะทางไกล เพื่อไปติดต่อประสานงานกับ หัวหน้าผู้ดูแลและปัญหาต่าง ๆ ในด้านการประสานงานเรื่องระยะทางเรื่องของเวลาที่ไม่ตรงกัน

ผลการศึกษาด้านการรายงาน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการรายงานคือไม่มีการรายงานใหญ่หรือการรายงานนาน ๆ ครั้งที่จะมีการรายงานไปยังต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีเรื่องรายงานปัญหาและรายงานความเป็นอยู่ของสมาชิกกลุ่มแต่นาน ๆ ครั้งจะได้มีการรายงานส่วนมากจะเป็นรูปกลุ่มที่เข้ามารายงานยังหัวหน้ากลุ่มเรื่องเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของโคขุนนั้นเป็นส่วนใหญ่

ผลการศึกษาด้านการจัดสรรงบประมาณ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดสรรงบประมาณ คือ งบประมาณมากเกินไปจนต้องปล่อยให้สมาชิกลูกกลุ่มยืม และ ทำโครงการเพื่อที่จะปล่อยงบประมาณและงบประมาณนี้จึงเป็นปัญหาในการจัดสรรงบประมาณที่ทำให้กลุ่มมีการเพิ่มมากขึ้น จัดสรรงบประมาณออกมาดี เพราะสมาชิกในกลุ่มจะมาเป็นโครงการให้ยืม และ โครงการซื้อ โคขุนให้ลูกกลุ่มขุนแล้วก็อีกหลายโครงการที่เพื่อจะกระจายงบประมาณไปยังลูกกลุ่มเพื่อที่จะให้สมาชิกในกลุ่ม ได้มีต้นทุนในการเริ่มต้นที่จะเลี้ยงโคขุน

3. แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร

ผลการศึกษาด้านการวางแผน พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาคือการทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด แล้วแยกแยะปัญหาว่า มีองค์ประกอบใดบ้าง สำหรับการวางแผนคือศึกษาข้อมูลหรือต้องลงพื้นที่จริงเพื่อศึกษาข้อมูลรู้ว่า คนที่ไปเลี้ยงมาก่อนเขามีข้อมูลหรือความรู้หลายบ้านได้ต้องศึกษาจากคนที่เรียนก่อนอุปสรรคสมาชิกในกลุ่มได้มีการติดต่อสอบถามไปยังผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการวางแผนหรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงมาก่อนเพื่อที่จะลดปัญหาด้านการวางแผนลงช่วยให้สมาชิกลูกกลุ่มมาถูกทางโดยไม่เสียเวลา แนวทางแก้ไขปัญหายุ่งเกี่ยวกับการวางแผนคือเราต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเลี้ยงโคขุนและต้องมีข้อมูลหรือศึกษาข้อมูล

มาจากคนที่เลี้ยงก่อนหรือศึกษาข้อมูลมาจากอินเทอร์เน็ตว่าควรมีการเลี้ยงเลยควรมีในการดูแลรักษาเขาอย่างไรและทำอย่างไรจึงจะได้การเจริญเติบโตที่ดีที่สุดของเขา

ผลการศึกษาด้านการจัดองค์การ พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงด้านการจัดองค์การคือ ใช้อำนาจในการเป็นหัวหน้ากลุ่มเล็งเห็นความสามารถและมีการชักชวนที่จะเข้าร่วมในการทำงานแบบองค์การในการแก้ไขปัญหานี้มีการชักชวนหรือใช้อำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้ให้มีการทำงานร่วมกัน และใช้อำนาจด้านความอาวุโสชักชวนให้เข้ามาทำงานบริหาร และพัฒนาความก้าวหน้าของกลุ่ม

ผลการศึกษาด้านการจัดคนเข้าทำงาน พบว่า แนวทางแก้ไขและพัฒนาศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการจัดคนเข้าทำงานคือ คือ ใช้อำนาจในการเป็นหัวหน้ากลุ่มเล็งเห็นความสามารถและมีการชักชวนที่จะเข้าร่วมในการทำงานแบบองค์การในการแก้ไขปัญหานี้มีการชักชวนหรือใช้อำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้ให้มีการทำงานร่วมกันและใช้อำนาจด้านความอาวุโสชักชวนให้เข้ามาทำงานบริหารและพัฒนาความก้าวหน้าของกลุ่ม การจัดหาดคนเข้าทำงานในกลุ่มต้องเกิดจากการชักชวนหรือการชวนของหัวหน้ากลุ่มที่มองเห็นถึงความสามารถในการเข้ามาสร้างคุณประโยชน์ในกลุ่มแต่หากเข้ามาแล้วทำให้เกิดปัญหาทางกลุ่ม ก็ไม่ทำงานกันต่อไปเพราะจะทำให้เกิดความวุ่นวายในกลุ่ม เข้าไปทำงานในกลุ่มจะมีความมั่นคงและมีความทำงานอย่างเต็มที่มากกว่าการถูกเล็งเห็นความสามารถในการทำงานเพราะไม่ได้อยากทำงานแต่ถูกเรียกตัวหรือด้วยความเกรงใจจึงทำให้มาทำงานอย่างไม่เต็มใจและไม่มีความพร้อม

ผลการศึกษาด้านการอำนวยการพบว่ามีแนวทางแก้ไขและพัฒนาศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการอำนวยการคือ มีการนำระบบรูปแบบสหกรณ์มาใช้แต่ไม่เป็นสหกรณ์เป็นเพียงวิสาหกิจชุมชนมาใช้ในการบริหารจัดการจึงมีการแจกจ่ายอำนาจและแบ่งงานกันอย่างเป็นระบบระเบียบการแก้ไขปัญหการอำนวยการของพ่อคือพ่อเป็นหัวหน้ากลุ่มก็มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการกลุ่ม และได้มีการแจกจ่ายหรือกระจายอำนาจ การที่ได้รับมอบหมายจากต้นสังกัดงานแจกจ่ายไปยังสมาชิกของกลุ่ม หรือลูกน้องในกลุ่มแจกจ่ายงานไปยังบุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดสรรหรือการดูแลรักษากลุ่มได้มี พัฒนาการหรือมีการก้าวไปข้างหน้าของกลุ่มบุคคลที่ดูแล ต้องมี หน้าที่หรือ ต้องมีการรับผิดชอบประจำในกลุ่มและดูแลงานของตนเองอย่างดี

ผลการศึกษาด้านการประสานงาน พบว่า ปัญหานี้ใช้ระยะเวลา อยู่พอสมควรเพราะในยุคนี้มี Social Media ตอนนั้นยังไม่มี Social Media เลยต้องทำการประสานงานในรูปแบบเดิม ๆ แต่ปัจจุบันมีการใช้ Social Media ในการประสานงานกันจึงทำให้มีความสุขสบายมากยิ่งขึ้น อาจจะมีการติดต่อประสานงานกันในทางช่องทางอื่นที่มีความหลากหลายและสามารถใช้ได้ทุกคน อาจจะเป็นเปลี่ยนเป็นหากมีการรายงานผลหรือรวบรวมเอกสารนั้นให้เข้ามาทำงานกันที่กลุ่มใหญ่ และรวบรวมแล้วส่งเอกสารการรายงานผลนั้นพร้อมกันเลย หรือแนวทางการแก้ไขปัญหการเพิ่มช่องทางในการทางานหรือหาวิธีติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายอย่างเช่นทาง LINE หรือ Social Media การประกาศตามกลุ่มไลน์มีความสุขสบายในการติดตามข่าวสารและการประสานงานทำให้มีความเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จะแจ้งให้ลูกกลุ่มหรือสมาชิกของกลุ่มทราบทันที ได้มีการประชุมเพื่อแจ้งข่าวสารอยู่บ่อยครั้งเพื่อให้บุคคลที่ใช้โซเชียลมีเดียให้เป็นได้รับรู้ถึงข้อมูล

ผลการศึกษาด้านการรายงาน พบว่า ต้องมีการรายงานไปยังหน่วยงานต้นสังกัดมากขึ้น และต้องมีการรายงานอย่างเป็นทางการหรือเป็นกิจจะลักษณะ ของการรายงานปัจจุบันนี้แต่การรายงานในรูปแบบการรายงานการประชุมต้องมีการรายงานเพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ เรื่องการเจริญเติบโต การเจ็บไข้ได้ป่วย หรือการวิจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบฟาร์มโคขุน จะต้องมีการรายงานอยู่เสมอ การปรับเปลี่ยนเวลาในการรายงาน หรือหากใช้เวลามากก็ต้องมีการทำงานที่รวดเร็วกว่าเดิม และอาจจะลดการทำงาน เพื่อมีเวลามารายงานผลมากขึ้นหากเปลี่ยนเวลาในการรายงานนั้นจะทำให้มีระยะเวลาในการทำงาน หรือรวบรวมงานมากขึ้นอาจจะมีประสิทธิภาพในการรายงานนั้นดีขึ้น หรือการจัดตารางเวลาในการรายงานผลของกิจกรรมต่าง ๆ ในกลุ่มวิสาหกิจ การรายงานต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพราะการรายงานในรูปแบบเดิมมีความลำบากที่จะต้องรายงานเป็นเอกสารต้องเปลี่ยนเป็นการรายงานในแบบ Application LINE หรือ Facebook และติดต่อสื่อสารได้ง่ายมากกว่าเดิม

ผลการศึกษาด้านการจัดสรรงบประมาณ พบว่า หากจะต้องการแก้ไข ปัญหาการจัดสรรงบประมาณ จะต้องมีการทำโครงการหรือ ทำในรูปแบบอบรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโคขุนที่สมาชิกในกลุ่มยังมีความพร้อมไม่เต็มที่ในการเลี้ยงโคขุน และจัดการส่งเสริมให้บุคคลภายนอกมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน การจัดโครงการที่หลากหลายหรือจัดอบรมหรือมอบความรู้ให้กับลูกกลุ่มที่มีความรู้มากพอที่จะจัดการอบรมเพื่อที่จะส่งเสริมหรือสนับสนุนผู้ที่สนใจให้ได้โอกาสอยากเลี้ยงโคขุนให้มีโอกาสมากขึ้นที่จะเข้าการเลี้ยงโคขุน เพราะว่าการจัดทำโครงการใหม่นั้นทำให้ส่งผลต่อการเข้าใหม่ของกลุ่ม หรือคนที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนและจะทำให้บรรยากาศของกลุ่มโคขุนนั้นเต็มไปด้วยความครึกครื้นและจะส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนที่ดี

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร” ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ดังนี้คือ

1. ศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ด้านการวางแผน กล่าวคือ จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นการประชุมก็มีการพูดปรึกษาหารือกันอยู่ตลอดเวลาเป็นการพัฒนาก้าวหน้าและเป็นการเตรียมความพร้อมจากเกษตรกรที่เลี้ยงโคพื้นบ้านมาเป็นเกษตรกรที่เลี้ยงโคขุนเพื่อยกระดับรายได้และวิธีการป้องกันรักษาคนให้มีประสิทธิภาพให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ประชากรของกลุ่มจะได้รับผลประโยชน์สูงสุดในการเลี้ยงโคขุนในแต่ละครั้งหากมีปัญหาหรือมีความไม่เข้าใจในส่วนไหนก็ทำการปรึกษาหารือกับประชากรในกลุ่มเพื่อที่จะหาทางออกหากมีข้อผิดพลาดหลายหลายอย่างอาจจะเป็นสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ก็อาจจะทำให้ประสิทธิภาพในการเลี้ยงลดลงจึงนำเข้าไปประชุมและปรึกษาหารือเพื่อหาทางและหาทางออกที่ดีที่สุด หากมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการเลี้ยงโคพื้นบ้านมาก่อนก็จะทำให้มีโอกาสหรือเปอร์เซ็นต์มากกว่าคนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด เสรี พงศ์พิศ (2548) ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถที่ยังไม่พัฒนาหรือยังไม่พัฒนาเต็มที่ศักยภาพเป็นพลังภายในพลังที่ซ่อนไว้หรือพลังแฝงที่ยังไม่ได้แสดงออกมาให้ปรากฏหรือออกมาบ้างแต่ยังไม่หมดเช่นเมล็ดมะม่วงมีศักยภาพที่จะโตเป็นต้นมะม่วงถ้าหากได้ดินดี น้ำดี แดดดี ปุ๋ยดีเด็กจำนวนมากที่มี

ศักยภาพที่จะเป็นผู้นำที่ดีและเก่งถ้าหากได้รับการเลี้ยงดูที่ดี การศึกษาที่ดี สิ่งแวดล้อมที่ดีทุกวันนี้มีการนำคำว่า ศักยภาพ ไปใช้กันเกร่อตามแฟชั่น โดยที่ผู้ใช้งานบางคนยังไม่รู้ความหมายของมันด้วยซ้ำไปศักยภาพ แปลว่า ความสามารถที่ยังไม่พัฒนาหรือยังไม่พัฒนาเต็มที่

ด้านการจัดองค์การ กล่าวคือ มีการประสานงานหรือการจัดระเบียบขององค์การและมีการวางแผน ก่อนล่วงหน้าในการทำงานและวางแผนโครงสร้างการในระยะยาวของกลุ่มมีการจัดตั้งคณะกรรมการหัวหน้ารอง หัวหน้าผู้ช่วยหรือคณะกรรมการอย่างเป็นทางการเป็นระบบระเบียบจึงมีความราบรื่นในการทำงานและปัญหาและอุปสรรคน้อย เพราะมีการวางแผนเป็นอย่างดี เพราะด้านการจัดองค์การนั้นยกมาจากสหกรณ์หรือรูปแบบโครงสร้างนั้นได้รับมาจากสหกรณ์ทั้งหมดจึงทำให้มีความแข็งแกร่งและเป็นระบบระเบียบมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ตามหมู่บ้านเพราะเป็นระบบที่ สหกรณ์คิดขึ้นจึงทำให้มีความแข็งแกร่งและมีโครงสร้างที่มั่นคงมากพอที่จะให้สมาชิกในกลุ่มเชื่อถือได้ความสมดุลและความแข็งแกร่งมากพอที่จะทำให้สมาชิกในกลุ่มโคขุนของเรานั้นมีความมั่นใจในความอยู่รอดของกลุ่มมาโดยตลอด จึงทำให้มีสมาชิกจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด สมยศ นาวิกาน (2546, น. 163-164) ในการออกแบบองค์การ โดยผู้บริหารจะต้องเผชิญกับการตัดสินใจที่มีความยุ่งยาก และซับซ้อนหลายประการ ผลลัพธ์ของการตัดสินใจที่ต้องการ คือ โครงสร้างองค์การที่มีความเหมาะสมที่สุดที่ได้จากแนวคิดและทฤษฎีทางการจัดการเพื่อให้องค์การ สามารถบรรลุผลสำเร็จที่ต้องการ โดยทั่วไปการออกแบบองค์การจะมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่สำคัญของผู้บริหาร ได้แก่ การแบ่งงานออกเป็นงานย่อย ๆ ตามลำดับความสำคัญ การจัดสรรอำนาจหน้าที่ระหว่างงาน เพื่อการตัดสินใจการรวมกลุ่มงานแต่ละด้านเข้าด้วยกัน และการกำหนดขนาดของกลุ่มงานของ ผู้บริหารแต่ละคน อย่างเหมาะสม

ด้านจัดหาคนเข้าทำงาน กล่าวคือ กลุ่มไม่ได้มีปัญหาใด ๆ อยู่ที่นี่มันไม่มีระบบที่จะรับคนเข้าทำงาน เพราะว่าการเลี้ยงโคขุนแบบนี้เป็นการเลี้ยงแบบในครัวเรือนหากใครมีเวลาว่างก็ออกไปให้อาหารจึงทำให้ไม่มีการรับ คนเข้าทำงานไม่เหมือนกับฟาร์มที่มีขนาดใหญ่จะมีก็แต่ให้ลูกหลานเป็นคนเลี้ยงและให้ค่าขนมแก่เขาเหล่านั้นจะถูก เริ่มต้น ในเรื่องการจัดหาคนเข้าทำงานเพราะกลุ่มนั้นได้ดึงเอาคนที่มีความสามารถที่เป็นสมาชิกของได้เข้าไปทำงาน ในด้านการบริหารหรือติดตามงานต่าง ๆ ภายในกลุ่มโดยมีหลักหรือกฎเกณฑ์บังคับในการทำงาน และการจัดหาคน เข้าทำงานในฟาร์มของของลูกคนนั้นได้ใช้คนในครอบครัวหรือแบบบ้านเลี้ยงกันเองในครัวเรือนโดยไม่ต้องมีการจ้าง งานจึงทำให้ประหยัดต้นทุนลงไปอีก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด สังคม ตัดโส (2541, น. 11) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมทุกอย่างที่มนุษย์กระทำ ซึ่งอาจเป็นไปได้โดยไม่รู้ตัว หรือเป็นการกระทำที่มี จุดมุ่งหมาย รวมทั้งตรรกะอย่างเป็นอย่างตีมาแล้ว โดยมีความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติ เป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรมนั้นแสดง พฤติกรรมออกมาโดยบุคคลที่อยู่รอบข้างสามารถสังเกตการณ์กระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือ ทดสอบได้

ด้านการอำนวยความสะดวก กล่าวคือ อำนวยความสะดวกของโคขุนหนองแห้วได้มีการแจกจ่ายหรือกระจายอำนาจใน การทำงานของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้เป็นที่ชื่นชอบของคนในกลุ่มเพราะ เป็นความสำคัญแรกที่จะต้องมอง ว่าไม่มีการดำเนินการที่ดีก็จะมีสมาชิกหรืออาจจะมีสมาชิกที่สนใจในด้านการเลี้ยงโคขุนนั้นมีจำนวนน้อยและจะ ไม่สามารถพัฒนาสายพันธุ์หรือทำให้การเลี้ยงโคขุนนั้นมีประสิทธิภาพน้อยลง และจะทำให้กลุ่มของเราล้ม มีการ

กระจายงานหรือแบ่งงานกันทำโดยตลอดหากงานที่ตนเองได้รับมอบหมายนั้นมีปัญหาที่มีการปรึกษาหารือหรือมีการทำงานร่วมกันเพื่อหาทางปัญหา ทางกลุ่มของเราได้มีการจัดคนเข้าทำงานหรือทำเป็นรูปแบบระบบของสหกรณ์แต่ไม่ใช่ศาลก่อนจึงทำให้สมาชิกที่เป็นรูปกลุ่มได้รับหน้าที่ตามความประสงค์โดยที่ไม่มีเงินเดือนให้และเป็นความสมัครใจของลูกกลุ่มที่จะทำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสรี พงศ์พิศ (2548) ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถที่ยังไม่พัฒนาหรือยังไม่พัฒนาเต็มที่ศักยภาพเป็นพลังภายในพลังที่ซ่อนไว้หรือพลังแฝงที่ยังไม่ได้แสดงออกมาให้ปรากฏหรือออกมาบ้างแต่ยังไม่หมด เช่น เมล็ดมะม่วงมีศักยภาพที่จะโตเป็นต้นมะม่วงถ้าหากได้ดินดี น้ำดี แดดดี ปุ๋ยดี

ด้านการประสานงาน กล่าวคือ ศักยภาพด้านการประสานงานของผู้เลี้ยงโคขุนหนองแห่นคือทางกลุ่มมีการประสานงานกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่คอยสนับสนุนอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้การประสานงานนั้นเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและคอยประสานงานกับคนในกลุ่มอยู่อย่างสม่ำเสมอเช่นการประชุมอยู่ตลอดคือมีการประชุมทุก ๆ เดือนนั้นแหละอาจจะเดือนหนึ่ง 2 ครั้งเดือนหนึ่ง 3 ครั้งแล้วแต่ว่าช่วงเดือนนั้น ๆ มีปัญหามากน้อยเพียงใด ประชุมพูดคุยกันเรื่องปัญหา และอุปสรรคประสบการณ์การเลี้ยงโคขุนของใครของมัน และพบปะหารือกันของหัวหน้ากลุ่มและลูกของผู้เลี้ยงโคขุนหนองแห่น สมาชิกในกลุ่มนั้นมีการติดต่อประสานงานกันอยู่ตลอดเวลาเพราะหากไม่มีการติดต่อกันเลยจะทำให้การเลี้ยงคนนั้นมีประสิทธิภาพน้อยลงและทำให้รายได้ของสมาชิกในกลุ่มนั้นลดลงในการที่กลุ่มของเรานั้นติดต่อประสานงานกันอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้ทำงานง่ายและสะดวกสบายในเวลาทำการค่อนข้างมีปัญหาหน้าหากทำงานร่วมกับผู้อื่น

ด้านการรายงาน กล่าวคือ กลุ่มของเราจะมีการรายงานผลอยู่อย่างสม่ำเสมออาจจะบได้รายงานผลอย่างเป็นทางการแต่พอก็มี การประเมินไว้ในฟาร์ม ของตนเองอยู่ตลอดว่ามีพัฒนามากน้อยเพียงใด คอยดูแลอยู่ตลอดว่าวัวใหญ่ขึ้นหรือป่าว แล้วมีลองสูตรอาหารใหม่ ๆ แล้วดูความคืบหน้าว่ามันมีเนื้อดีขึ้นกว่าเดิมไหมแล้วไปบอกต่อกับเพื่อน ๆ สมาชิกในกลุ่ม ด้านการรายงานกลุ่มรายงานผลการกลุ่มได้มีการรายงานกันอยู่อย่างสม่ำเสมอเพราะเป็นการรายงานที่มีขนาดเล็กไม่ได้เป็นการรายงานผลขนาดใหญ่จึงทำให้มีการรายงานกันอยู่อย่างสม่ำเสมอการรายงานนี้เป็นเพียงการรายงานผลของการเจริญเติบโตของสัตว์ที่ตนเองได้เลี้ยง ไม่ได้เป็นการรายงานคนที่เป็นอย่างจริงจังเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ว่าได้ผลตามที่กำหนดไว้เพียงใด มีบทบาทความสำคัญในการให้ข้อมูลด้านความคืบหน้า ชี้ปัญหา และข้อขัดข้องด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในด้านการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการหรือการบริหารโครงการ

ด้านการจัดสรรงบประมาณ กล่าวคือ การจัดสรรงบประมาณของกลุ่มผู้เลี้ยงโคนั้นมีความเป็นไปได้ทางด้านความโปร่งใสเป็นการใช้การจัดสรรงบประมาณวิธีหาโครงการหรือจัดทำโครงการเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนหรือของกลุ่มจึงทำให้การจัดสรรงบประมาณนั้นเป็นไปได้อย่างมีคุณภาพกลุ่มของเราได้มีการจัดสรรงบประมาณกลุ่มของเราก็มีคนดูแลเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณและเรื่องการเงินนี้อยู่หลายคนเค้าก็จะคิดและเสนอโครงการไปยังสมาชิกในกลุ่มเพื่อที่จะคลอออกมาเป็นโครงการให้แก่สมาชิกได้เข้าร่วมตอนนี้กลุ่มของเราก็ได้มีโครงการอยู่ 2 โครงการคือ 1) กู๋ยืม 1,000,000 ร้อยละ 100 และ 2) ซื้อโคให้กับลูกชุมชนหากทำการขายหักต้นทุนกำไร 60% เป็นของคนเลี้ยงเพราะมูลโค 40% เข้ากลุ่มเพื่อพัฒนา โครงการในกลุ่มมีมากมายหลายอย่างมีการจัดสรร

งบประมาณนั้นหลากหลายอย่าง คือหนึ่งซื้ออุปกรณ์ทางการเกษตรเช่นรถไถเครื่องดีดีนเครื่องตัดหญ้าเครื่องอัดมูลโคเพื่อที่จะนำมาให้สมาชิกได้ใช้ด้วยกันทุกคน

2. ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุน บ้านหนองแหน ตำบลหนองแหน อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร

ด้านการวางแผน กล่าวคือ ช่วงเข้ามาเลี้ยงโคขุนใหม่ ๆ ก็มีการเตรียมการหรือวางแผนไว้อยู่แล้วพบปัญหาในด้านการเตรียมเงินทุนไม่ทันและส่วนมากจะเป็นปัญหาเฉพาะหน้าเรื่องเข้าเลี้ยงใหม่ ๆ ไม่รู้ว่าจะกลัวสัตว์มีพิษและวิธีขั้นตอนการขุน และจะยากในขั้นตอนการเริ่มต้นเพราะว่าเป็นช่วงแรกในการเริ่มเลี้ยงผู้เลี้ยงโคขุนด้านการวางแผนคือความรู้ความสามารถของผู้ที่จะเลี้ยงโคขุนในตอนเริ่มต้นยังไม่มีประสบการณ์หรือยังไม่รู้ทิศทางในการเลี้ยงและดูแลโคขุนที่มีการดูแลเป็นพิเศษจึงทำให้มีการผิดพลาดและหลงทางในการเลี้ยงโคขุนอยู่บ้าง ในการเริ่มต้นที่จะเลี้ยงโคขุนของกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนหรือหากศึกษาข้อมูลการเลี้ยงโคขุนดี ๆ ก็จะไม่มีปัญหาในการวางแผนอาจจะมีปัญหาอยู่บ้างเพราะเรานั้นไม่ได้เป็นคนเลี้ยงโคพื้นบ้านมาก่อนอาจจะข้ามขั้นตอนและวิธีการบางอย่างไปเพราะไม่มีพื้นฐานในการเลี้ยงโคมาก่อนและก็กระโดดมาเลี้ยงโคขุนเลยย่อมมีปัญหาบ้างเล็กน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกมลรัตน์ หลักสูงษ์ (2528, น. 220) กล่าวว่า ศักยภาพระดับบุคคล คือ กล่าวไว้ว่า ความพร้อมหมายถึง สภาพความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งทางด้านร่างกาย ได้แก่ วุฒิภาวะ (Maturity) ซึ่งหมายถึง การเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ของอวัยวะของร่างกาย ทางต้นจิตใจ ได้แก่ ความพอใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือพอใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ

ด้านการจัดการ กล่าวคือ ในช่วงแรก ๆ ของการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนี้ขึ้นมาหลายคนมันกะหลายปัญหาในการมองออกไปให้กว้างนั้นทุกกลุ่มย่อมมีปัญหาของกลุ่มปัญหาด้านการวางแผนนั้นเป็นปัญหาอันดับแรก ๆ ชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการจัดการคือ ในด้านการจัดโครงการอันเล็ก ๆ มีปัญหาอยู่บ้านการที่เป็นกลุ่มวัยและยังไม่รู้ทิศทางในการพัฒนาจึงมีการไม่เชื่อใจและไม่ไว้วางใจในการที่จะเข้ามาทำงานในกลุ่มและหลังๆกลุ่มได้มีการพัฒนาไปอย่างมากจึงทำให้มีสามารถที่จะเลี้ยงตัวเองได้จึงทำให้ผู้คนเชื่อมั่นในการที่จะเข้าร่วม กลุ่มแรกแรกนั้นก็ยังมีปัญหาอยู่บ้างในการจัดหรือการหาอะไรบางอย่างยังไม่ลงทุกวันการทำโครงการไม่ลงไม่รู้จักวิธีการเรียนไม่รู้จักวิธีการประสานงานอาจจะปัญหาบ้างในช่วงเริ่มต้นของการเริ่มกลุ่มกะมีอยู่เล็กน้อย ๆ ก็เรียกง่าย ๆ ว่ารู้จักเกิดหัว

ด้านจัดหาคนเข้าทำงาน กล่าวคือ ไม่ได้มีปัญหาในด้านการจัดหาคนเข้าทำงานเพราะไม่ได้เป็นรูปแบบฟาร์มขนาดใหญ่ที่จะต้องมีการจ้างงานหรือใช้ทรัพยากรมนุษย์เป็นแรงงานเพียงแต่ใช้ทรัพยากรในครอบครัวก็เพียงพอแล้วในการที่จะเลี้ยงโคขุนจำนวน 5 ถึง 10 ตัว ชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการจัดคนเข้าทำงาน คือในช่วงระยะแรก ๆ ของการจัดตั้งกลุ่มยังไม่มีมีการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของกลุ่มในด้านความมั่นคงจึงทำให้ไม่มีสมาชิกกลุ่มหรือคนที่มีความสามารถไม่กล้าเสี่ยงที่จะเข้ามาทำงานในกลุ่มเพื่อพัฒนาและทำให้เดินหน้าต่อไปได้ ไม่มีปัญหาด้านการจัดหาคนเข้าทำงานจะมีก็แต่ช่วงเริ่มต้นแรกแรกเพราะเป็นกลุ่มที่มีขนาดเล็กยังไม่มีความที่เชื่อใจหรือเชื่อถือกลุ่มว่าจะพาตนเองไปถึงจุดสำเร็จได้จึงไม่มีใครที่จะเข้ามาทำงานในช่วงแรกแต่ช่วงหลังกลุ่มเริ่มมีความแข็งแกร่งและสามารถเลี้ยงดูตัวเองได้จึงมีสมาชิกในกลุ่มเข้ามาช่วยกันบริหาร

ด้านการอำนวยความสะดวก กล่าวคือ ปัญหาด้านการวางแผนและการกระจายอำนาจมอบอำนาจหรือการจัดตำแหน่งในการทำงานเพราะในช่วงการตั้งกลุ่มแรกแรกยังไม่มีการจัดตำแหน่งหรือ ปัญหาด้านการอำนวยความสะดวกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเราเหล่านี้อาจมีปัญหาน้อยอยู่ เพราะว่าบางคนจะอยู่ไกลไม่ได้อยู่หมู่บ้านเดียวกันการอำนวยความสะดวกหรือการอำนวยความสะดวกสะดวกสะดวกก็อาจจะเข้าไม่ถึง วันไหนมีการประชุมปรึกษาหารือกัน นี่ก็ไม่ค่อยเต็มที่เพราะประชุมเดือนละ 2-3 ครั้งบางคนอาจจะมาได้เดือนละครั้ง ระบบงานอย่างแนชต์ใครมีความสามารถในการด้านใดก็ไปทำไม่มีตำแหน่งหรือหน้าที่สามารถทำกันได้ทุกตำแหน่งจึงทำให้ด้านการอำนวยความสะดวกมีความไม่เป็นระบบ

ด้านการประสานงาน กล่าวคือ ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการประสานงานคือปัญหาของการประสานงานคือในช่วงแรกของการจัดตั้งกลุ่มยังไม่มีเทคโนโลยีหรือโทรศัพท์มือถือยังเข้าถึงยากจึงทำให้การประสานงานนั้นเป็นไปได้อย่างยากลำบากหากจะต้องประสานงานกันต้องมีการขับรถที่มีระยะทางไกลเพื่อไปติดต่อประสานงานกับหน้าผู้ดูแลและปัญหาต่าง ๆ ในด้านการประสานงานเรื่องระยะทางเรื่องเวลาที่ไม่ตรงกัน ปัญหาในด้านการประสานงาน ทุกวันนี้มันอยู่ในยุคใช้โทรศัพท์มือถือปัญหาด้านการประสานงานให้มันก็ไม่ค่อยมีให้เห็นแล้วขั้นมีติดต่อทางโทรศัพท์ไม่ได้พอคนบ้านนี้แก้ปัญหาโดยการขับรถเข้าไปหาหัวหน้ากลุ่มเพราะว่าบ้านหัวหน้ากลุ่มครบบ้านพอชนมันไม่ไกลกัน แต่ว่าส่วนมากนี้ครับโทรเอาเพราะมันสะดวกสบาย

ด้านการรายงาน กล่าวคือ ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการรายงานคือไม่มีการรายงานใหญ่หรือเป็นหรือนานครั้งที่จะมีการรายงานไปยังต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีเรื่องรายงานปัญหาและรายงานความเป็นอยู่ของสมาชิกกลุ่มแต่นาน ๆ ครั้งจะได้มีการรายงานส่วนมากจะเป็นรูปกลุ่มที่เข้ามารายงานหัวหน้ากลุ่มเรื่องเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของโคขุนนั้นเป็นส่วนใหญ่ คือปัญหามันมีแบบได้รายงานนั้น มันไม่เป็นการรายงานแบบเป็นทางการ ไม่ได้ส่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แบบหนังสืออาจจะมีส่วนบ้างเป็นแบบหนังสือพวกบรรยายรับรายงาน หรือพวกเอกสารสิ้นปี มันมีการรายงานรายงานแบบหนังสือทางการ การพัฒนาความคืบหน้าของฟาร์ม มันไม่มีการรายงานแบบนั้น การรายงานนั้นมีปัญหาในด้านการล่าช้าและการรายงานนั้นไม่เป็นเอกสารมากพอและไม่มีการรายงานหนังสือเพียงแต่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่สนับสนุนนั้นเข้ามาคอยตรวจงานหรือสำรวจติดตามงานติดตามข่าวสารและติดตามผลงานเพียงอย่างเดียว

ด้านการจัดสรรงบประมาณ กล่าวคือ ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการจัดสรรงบประมาณ คือ ปัญหาของการจัดสรรงบประมาณคือประมาณมากเกินไปจนต้องปล่อยให้สมาชิกลูกกลุ่มยืม และจะทำโครงการเพื่อที่จะปล่อยงบประมาณและงบประมาณนี้จึงเป็นปัญหาในการจัดสรรงบประมาณที่ทำให้กลุ่มมีภาระเพิ่มมากขึ้น จัดสรรงบประมาณออกมาดี เพราะแถมจะทำเป็นโครงการให้ยืมและโครงการซื้อโคขุนให้ลูกกลุ่มขุน ทั้งยังมีอีกหลายโครงการที่เพื่อนจัดสรรงบประมาณที่จัดสรรไว้ จากหน่วยงานที่ได้รับจัดประมาณนั้นการปล่อยให้ผู้อยู่มีเงินสูงเกินไปอาจจะทำให้สมาชิกกลุ่มนั้นไม่กล้าที่จะกู้ยืม ปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณนั้นคืองบประมาณมีจำนวนมากและทำให้เกิดการจัดสรรงบประมาณนั้นยากและจึงทำให้สมาชิกของคนนั้นหรือกลุ่มนั้นต้องนอนกอดเงินเพื่อที่จะรอการกู้ยืมจากสมาชิกลูกกลุ่มเพราะหากไม่มีการกู้ยืมนั้นงบประมาณก็จะไม่ถูกปล่อยออก

3. แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนบ้านหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ด้านการวางแผน กล่าวคือ แนวทางการแก้ไขปัญหาคือการทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด แล้วแยกแยะปัญหาว่ามีองค์ประกอบใดบ้าง สำหรับการวางแผนคือศึกษาข้อมูลหรือต้องลงพื้นที่จริงเพื่อศึกษาข้อมูล รู้ว่า คนที่ไปเลี้ยงมาก่อนเขามีข้อมูลหรือความรู้หลายบันไดต้องศึกษาจากคนที่เรียนก่อนอุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการวางแผนคือสมาชิกในกลุ่มได้มีการติดต่อสอบถามไปยังผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการวางแผนหรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงมาก่อนเพื่อที่จะลดปัญหาด้านการวางแผนลงช่วยให้สมาชิกในกลุ่มมาถูกทางโดยไม่เสียเวลา แนวทางแก้ไขปัญหาคือเกี่ยวกับการวางแผนคือเราต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเลี้ยงโคขุนและต้องมีข้อมูลหรือศึกษาข้อมูลมาจากคนที่เลี้ยงก่อนหรือศึกษาข้อมูลมาจากอินเทอร์เน็ตว่าควรมีการเลี้ยงเลยควรมีในการดูแลรักษาเขาอย่างไรและทำอย่างไรจึงจะได้การเจริญเติบโตที่ดีที่สุดของเขา

ด้านการจัดองค์การ กล่าวคือ แนวทางการแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคศักยภาพในการ จัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการจัดองค์การคือ ใช้อำนาจในการเป็นหัวหน้ากลุ่มเล็งเห็นความสามารถและมีการชักชวนที่จะเข้าร่วมในการทำงานแบบองค์การในการแก้ไขปัญหานี้มีการชักชวนหรือใช้อำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้ให้มีการทำงานร่วมกันและใช้อำนาจด้านความอาวุโสชักชวนให้เข้ามาทำงานบริหารและพัฒนาความก้าวหน้าของกลุ่ม องค์การคือของพวกพ่อนั้นได้มีการวางแผนและทำงานเป็นขั้นเป็นตอนมากยิ่งขึ้นมีระบบระเบียบในการทำงานไม่มีการเอาเปรียบแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการจัดองค์การคือได้มีการวางแผนและวางแผนโครงสร้างตั้งแต่แรกแล้วว่าจะไม่มีการเอาเปรียบและทำรูปแบบการตรวจสอบหรือสามารถตรวจสอบใครก็ได้ในกลุ่มสามารถตรวจสอบสมาชิกของคุณตรวจสอบคณะกรรมการกลุ่มตรวจสอบเจ้าของกรุงเทพแม้กระทั่งตรวจสอบทั้งกลุ่มสามารถทำได้

ด้านจัดหาคนเข้าทำงาน กล่าวคือ แนวทางแก้ไขปัญหาคือและพัฒนาศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการจัดคนเข้าทำงานคือ คือ ใช้อำนาจในการเป็นหัวหน้ากลุ่มเล็งเห็นความสามารถและมีการชักชวนที่จะเข้าร่วมในการทำงานแบบองค์การในการแก้ไขปัญหานี้มีการชักชวนหรือใช้อำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้ให้มีการทำงานร่วมกันและใช้อำนาจด้านความอาวุโสชักชวนให้เข้ามาทำงานบริหารและพัฒนาความก้าวหน้าของกลุ่ม การจัดหาคนเข้าทำงานในกลุ่มต้องเกิดจากการชักชวนหรือการชวนของหัวหน้ากลุ่มที่มองเห็นถึงความสามารถในการเข้ามาสร้างหรือสร้างคุณประโยชน์ในกลุ่มแต่หากเข้ามาแล้วทำให้เกิดปัญหาทางกรรมก็จงดึงกลับมาให้ทำงานกันต่อไปเพราะจะทำให้เกิดความวุ่นวายในกลุ่ม เข้าไปทำงานในกลุ่มจะมีความมั่นคงและมีความทำงานอย่างเต็มที่มากกว่าการถูกเล็งเห็นความสามารถในการทำงานเพราะไม่ได้อยากทำงานแต่ถูกเรียกตัวหรือด้วยความเกรงใจจึงทำให้มาทำงานอย่างไม่เต็มใจและไม่มีความพร้อม

ด้านการอำนวยการ กล่าวคือ แนวทางแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคศักยภาพในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนด้านการอำนวยการคือ มีการนำระบบรูปแบบสหกรณ์มาใช้แต่ไม่เป็นสหกรณ์เป็นเพียงวิสาหกิจชุมชนมาใช้ในการบริหารจัดการจึงมีการแจกจ่ายอำนาจและกระจายอำนาจแบ่งงานกันอย่างเป็นระบบระเบียบการแก้ไขปัญหาคือการอำนวยการของพ่อคือพ่อเป็นหัวหน้ากลุ่มก็มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการกลุ่มและได้มีการแจกจ่ายหรือกระจายอำนาจการที่ได้รับมอบหมายจากต้นสังกัดงานแจกจ่ายไปยังสมาชิกของกลุ่มหรือลูกน้องในกลุ่ม

จ่ายและต้องมีการมาร์คตำแหน่งหรือต้องมีตำแหน่งในหน้าที่การงานในกลุ่มของมีพระความรับผิดชอบ ต้องแจกจ่ายงานหรือกระจายอำนาจการบริหารกลุ่มไปยัง บุคคลต่าง ๆ ในกลุ่มเปิดให้เกิดสมดุลในการดูแล แจกจ่ายงานไปยังบุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดสรรหรือการดูแลรักษากลุ่ม ได้มีการพัฒนาการหรือมีการก้าวไปข้างหน้าของกลุ่มบุคคลที่ดูแล ต้องมีหน้าที่หรือต้องมีการรับผิดชอบประจำในกลุ่มและดูแลงานของตนเองอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สังคม ดัดโล (2541, น. 11) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างที่มนุษย์กระทำ ซึ่งอาจเป็นไปโดยไม่รู้ตัว หรือเป็นการกระทำที่มีจุดมุ่งหมาย รวมทั้งตรึงครองเป็นอย่างดีมาแล้ว โดยมีความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติ เป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรมนั้นแสดงพฤติกรรมออกมาโดยบุคคลที่อยู่รอบข้างสามารถสังเกตการณ์กระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้

ด้านการประสานงาน กล่าวคือ ปัญหาที่ใช้ระยะเวลา อยู่พอสมควรเพราะในยุคนี้มี Social Media ตอนนั้นยังไม่มี Social Media เลยต้องทำการประสานงานในรูปแบบเดิม ๆ แต่ปัจจุบันมีการใช้ Social Media ในการประสานงานกันจึงทำให้มีความสุขสบายมากยิ่งขึ้น อาจจะมีการติดต่อประสานงานกันในทางช่องทางอื่นที่มีความหลากหลายและสามารถใช้ได้ทุกคนอาจจะเปลี่ยนเป็นหากมีการรายงานผลหรือรวบรวมเอกสารนั้นให้เข้ามาทำงานกันที่กลุ่มใหญ่และรวบรวมแล้วส่งเอกสารการรายงานผลนั้นพร้อมกันเลย หรือแนวทางการแก้ไขปัญหาการเพิ่มช่องทางในการหางานหรือหาวิธีติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายอย่างเช่นทาง LINE หรือ Social Media การประกาศตามกลุ่มไลน์มีความสุขสบายในการติดตามข่าวสารและการประสานงานทำให้มีความเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จะแจ้งให้ลูกกลุ่มหรือสมาชิกของกลุ่มทราบทันที ได้มีการประชุมเพื่อแจ้งข่าวสารอยู่บ่อยครั้งเพื่อให้บุคคลที่ใช้สื่อโซเชียลมีเดียให้เป็นได้รับรู้ถึงข้อมูล

ด้านการรายงาน กล่าวคือ ต้องมีการรายงานไปยังหน่วยงานต้นสังกัดมากขึ้นและต้องมีการรายงานอย่างเป็นทางการหรือเป็นกิจจะลักษณะของการรายงานปัจจุบันมีแต่การรายงานในรูปแบบการรายงานการประชุม ต้องมีการรายงานเพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ เรื่องการเจริญเติบโต การเจ็บไข้ได้ป่วยหรือการวิจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบฟาร์มโคขุนจะต้องมีการรายงานอยู่เสมอ แนวทางแก้ไขปัญหานั้นด้านการรายงานคือการปรับเปลี่ยนเวลาในการรายงานหรือหากใช้เวลาเดิมก็ต้องมีการทำงานที่รวดเร็วกว่าเดิมและอาจจะลดการทำงานอย่างเพื่อมีเวลารายงานผลมากขึ้นหากเปลี่ยนเวลาในการรายงานนั้นจะทำให้มีระยะเวลาในการทำงานหรือรวบรวมงานมากขึ้น อาจจะมีประสิทธิภาพในการรายงานนั้นดีขึ้นหรือการจัดตารางเวลาในการรายงานผลของกิจกรรมต่าง ๆ ในกลุ่มวิสาหกิจ การรายงานต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพราะการรายงานในรูปแบบเดิมมีความลำบากที่จะต้องรายงานเป็นเอกสารต้องเปลี่ยนเป็นการรายงานในแบบ Application LINE หรือ Facebook และติดต่อสื่อสารได้ง่ายมากกว่าเดิม

ด้านการจัดสรรงบประมาณ กล่าวคือ หากจะต้องการแก้ไข ปัญหาการจัดสรรงบประมาณจะต้องมีการทำโครงการหรือทำในรูปแบบอบรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโคขุนที่สมาชิกในกลุ่มยังมีความพร้อมไม่เต็มที่ในการเลี้ยงโคขุน และจัดการส่งเสริมให้บุคคลภายนอกมีโอกาสดำเนินการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน การจัดโครงการที่หลากหลายหรือจัดอบรมหรือมอบความรู้ให้กับลูกคอกที่มีความรู้ว่าจะจัดการอบรมเพื่อที่จะส่งเสริมหรือสนับสนุนผู้ที่สนใจให้ได้การอยากเลี้ยงโคขุนให้มีโอกาสมากขึ้นที่จะเข้าการเลี้ยงโคขุน เพราะว่าการจัดทำโครงการใหม่นั้นทำให้ส่งผลต่อการเข้าใหม่ของสมาชิกหรือคนที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนและจะทำให้บรรยากาศของกลุ่มโคขุนนั้นเต็มไปด้วยความคึกคักและจะส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 สมาชิกและผู้นำวิสาหกิจชุมชน ควรจะเข้ามามีส่วนร่วมและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่ยั่งยืนคือพัฒนาบนฐานความรู้ของชุมชนที่ประกอบด้วยสมาชิกและผู้นำชุมชน

1.2 สมาชิกในกลุ่มมีความตระหนักถึงความเจริญก้าวหน้าของกลุ่มเพื่อที่จะยกระดับสภาพครอบครัวให้กับสมาชิกในกลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพของโคขุนและการมีตลาดรองรับที่มีคุณภาพและมากพอ

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพกลุ่มผู้เลี้ยงที่มีขนาดใหญ่ เช่น โคขุนโพธิ์ยางคำ และแหล่งตลาดปลายทาง

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). *สุขภาพจิตในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมปศุสัตว์. (2555). *แผนยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์*. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2556, จาก http://www.planning.dld.go.th/th/images/stories/section-5/2556/policy_03.pdf
- ปรารธนา พุกกะศรี. (2548). *สาระนั้นรู้เกี่ยวกับโคเนื้อ ชุดที่ 1 ย้อนรอยวงการโคเนื้อ*. นนทบุรี: นีออนบุ๊ก มีเดีย.
- สมยศ นาวิการ. (2546). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร* (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2547). *การวัดระดับการบริหารจัดการที่ดี*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- เสรี พงศ์พิศ. (2548). *ฐานคิด : จากแผนแม่บทสู่วิสาหกิจชุมชน*. กรุงเทพฯ: พลังปัญญา.
- สังคม ตัดโส. (2541). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและการเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล).
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2548). *พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

ผู้เขียนบทความ

คุณอดิสร นามเหลา และคุณพงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด อีเมล humam.journal@nrru.ac.th